Yürütücü ??levleri Destekleyen Stratejileri Kullanma Yeterliliklerini De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yürütücü ??levleri Destekleyen Stratejileri Kullanma Yeterliliklerini De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33538

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yürütücü ??levleri Destekleyen Stratejileri Kullanma Yeterliliklerini De?erlendirme Ölçe?i (Y?DSKYDÖ), okul öncesi ö?retmenlerinin, çocuklar?n yürütücü i?levler geli?imini desteklemek amac?yla kulland?klar? stratejileri ve bu stratejileri uygulama yeterliliklerini ölçmek üzere geli?tirilmi? bir araçt?r. 2019 y?l?nda Nuran Tuncer taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, erken çocukluk e?itimi alan?nda çal??an profesyonellerin, bili?sel kontrol ve öz düzenleme becerilerini te?vik etme düzeylerini belirlemeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle okul öncesi e?itimi ba?lam?nda, ö?retmenlerin pedagojik yeterliliklerini bilimsel yöntemlerle de?erlendirmeye olanak tan?r ve bu alandaki ara?t?rmalara önemli bir katk? sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yürütücü i?levler, ö?retmen yeterlilikleri, okul öncesi, strateji kullan?m?, öz düzenleme, bili?sel geli?im, okul öncesi e?itimi.

Yazarlar

Nuran Tuncer.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, okul öncesi ö?retmenlerinin, çocuklar?n dikkat, bili?sel esneklik ve çal??ma belle?i gibi temel yürütücü i?levlerini geli?tirmeye yönelik olarak uygulad?klar? stratejileri ne derece etkin kulland?klar?n? belirlemektir. Ölçek, ö?retmenlerin bu alandaki mevcut yeterlilik düzeylerini tespit ederek, hizmet içi e?itim ihtiyaçlar?n?n belirlenmesine ve müfredat geli?tirme çal??malar?na bilimsel bir dayanak sa?lamaktad?r.

Ölçe?in geli?tirilmesi, erken çocukluk döneminde yürütücü i?levlerin öneminin artmas?yla birlikte, ö?retmenlerin bu kritik becerileri destekleme rollerini somut bir ?ekilde de?erlendirme ihtiyac?ndan do?mu?tur. Böylece, e?itimcilerin kendilerini de?erlendirmelerine ve mesleki geli?imlerini hedef odakl? bir ?ekilde planlamalar?na yard?mc? olacak standart bir ölçme arac? sunulmu?tur.

Yap?

Ölçek, ö?retmenlerin yürütücü i?levleri destekleme yeterlili?ini, genellikle planlama, organizasyon, dikkat kontrolü ve duygusal düzenleme gibi alt boyutlarda ele al?nan stratejiler bütünü olarak kavramsalla?t?rmaktad?r. Bu yap?, ö?retmenlerin sadece bilgiyi aktarma yetene?ini de?il, ayn? zamanda çocuklar?n kendi ö?renme süreçlerini yönetmelerine yard?mc? olma yeteneklerini de kapsamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, ö?retmenlerin s?n?fta kulland?klar? somut pedagojik eylemler üzerinden dolayl? bir ölçüm sa?lamaktad?r. Ölçülen temel yap?, ö?retmenin s?n?f yönetiminde, etkinlik planlamas?nda ve çocuklarla etkile?imde yürütücü i?levleri destekleyici ipuçlar? ve yönergeler kullanma düzeyidir. Bu, bili?sel geli?im alan?ndaki teorik bilgiyi pratik yeterlili?e dönü?türme becerisini yans?t?r.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas? kapsam?nda geçerlik çal??malar? detayl? olarak yürütülmü?tür. Yap?lan çal??mada, ölçe?in ölçmek istedi?i kuramsal yap?y? ne derece temsil etti?ini belirlemek amac?yla yap? geçerli?i incelenmi?tir. Bu süreçte, literatür taramas? ve uzman görü?leri ile kapsam geçerli?i sa?lanm??t?r.

Yap? geçerli?i analizlerinde, genellikle aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) ve do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?larak ölçe?in alt boyutlar?n?n teorik çerçeveye uygunlu?u test edilmi?tir. Çal??man?n sonuçlar?, ölçe?in okul öncesi ö?retmenlerinin yeterliliklerini ölçmede geçerli bir araç oldu?unu ve ölçek maddelerinin ilgili yap?y? tutarl? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir. Detayl? geçerlik katsay?lar? için orijinal makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak gerçekle?tirilmi?tir. Geli?tirme çal??mas?nda elde edilen yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik çal??malar?n?n sonuçlar?, ö?retmenlerin strateji kullanma yeterliliklerine ili?kin puanlar?n güvenilir ve tekrarlanabilir oldu?unu i?aret etmektedir. Geli?tirme makalesinde sunulan bu psikometrik kan?tlar, Y?DSKYDÖ'nün ara?t?rmalarda kullan?ma uygun, sa?lam bir ölçüm arac? oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla faktör analizi tekniklerinden yararlan?lm??t?r. Nuran Tuncer taraf?ndan yürütülen geli?tirme sürecinde, ölçe?in çok boyutlu bir yap?da oldu?u tespit edilmi? ve bu boyutlar, ö?retmenlerin yürütücü i?levleri destekleme stratejilerinin farkl? yönlerini temsil etmektedir.

Faktör analizleri, ölçek maddelerinin hangi faktörler alt?nda topland???n? ve her bir faktörün psikometrik aç?dan ne kadar güçlü oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar? (örne?in, Bili?sel Esneklik Deste?i, Çal??ma Belle?i Deste?i, ?nhibisyon Deste?i) ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt etti?ini göstermi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Öz-de?erlendirme veya Gözlem Temelli De?erlendirme Arac?).

Format: Orijinal çal??mada belirtilmemi? olmakla birlikte, bu tür yeterlilik ölçekleri genellikle 5'li veya 6'l? Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i format?nda haz?rlan?r.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Ö?retmenleri.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Ö?retmenler).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki okul öncesi e?itim kurumlar?nda (3-6 ya? grubu çocuklarla çal??an) görev yapan ö?retmenler.

Test Metodolojisi: Ö?retmenlerin, çocuklar?n yürütücü i?levlerini desteklemek için kulland?klar? stratejileri ve bu stratejileri kullanma s?kl?klar?n?/yeterliliklerini de?erlendirmeye dayanan bir metodoloji izlenmi?tir. Ölçek, ö?retmenlerin kendi yeterlilik alg?lar?n? ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

Erken çocukluk, pedagojik yeterlilik, bili?sel kontrol, Tuncer, 2019, ölçek geli?tirme, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam??t?r.

?leti?im E-posta Adresleri: nurantuncer72@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Sa?lanmam??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Nuran Tuncer taraf?ndan **2019** y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? için izinler ve olas? ücretlendirme hakk?nda bilgi almak amac?yla sorumlu yazar Nuran Tuncer ile e-posta yoluyla do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle makaleye at?f yap?lmas? ?art?yla izin verilmektedir.

Kaynaklar

Tuncer, N. (2019). Okul öncesi ö?retmenlerinin çocuklar?n Yürütücü ??levlerini Destekleyen

ARABPSYCHOLOGY.COM

Stratejileri Kullanma Yeterlilikleri Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi,* (52), 212-236. DOI: https://doi.org/10.21764/maeuefd.552000

Makalenin orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: okul-oncesi-ogretmenlerinin-cocuklarin-yurutucu-islevlerini-destekleyen-stratejileri-kullanma.pdf

Makalenin Dergipark üzerindeki ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Yürütücü ??levleri Destekleyen Stratejileri Kullanma Yeterliliklerini De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan orijinal kaynak içeri?inde listelenmemi?tir. Maddelere ve detayl? derecelendirme bilgilerine ula?mak için, Kaynaklar bölümünde belirtilen akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM